

Formation of youth social consciousness

Toir NURMUKHAMEDOV ¹, Oynisa MUKHAMMADIEVA ²

National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek

ARTICLE INFO

Article history:

Received August 2024

Received in revised form

10 September 2024

Accepted 25 September 2024

Available online

25 October 2024

Keywords:

formation of youth social
consciousness,
issues and
solutions.

ABSTRACT

In recent years, significant efforts have been made in our country to shape the social consciousness of youth, promoting the development of spiritually mature and physically healthy individuals. Favorable conditions have been established to encourage engagement in various sports, including technical and practical disciplines. The Concept of Youth Education in the Spirit of Military Patriotism plays an essential role in this process. This article explores the challenges and solutions related to fostering social consciousness among youth.

2181-3701/© 2024 in Science LLC.

DOI: <https://doi.org/10.47689/2181-3701-vol2-iss4/S-pp26-29>

This is an open-access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Yoshlarning ijtimoiy ongini shakllantirish

ANNOTATSIYA

Kalit so'zlar:

yoshlarning ijtimoiy ongini
shakllantirish masalasida
muamo va ychimplari.

Keyingi yillarda mamlakatimizda yoshlarning ijtimoiy ongini shakllantirish, ma'nan yetuk va jismonan sog'lom shaxsni kamol toptirish sohasida muayyan ishlar amalga oshirildi, sport, shu jumladan, uning texnik va amaliy turlari bilan shug'ullanish uchun qulay shart-sharoitlar yaratildi. Bunda Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash Konsepsiyasining o'rne beqiyosdir. Mazkur maqolada yoshlarning ijtimoiy ongini shakllantirish muamo va ychimplari haqda so'z yuritadi.

¹ Senior Lecturer, Independent Researcher, Military Training Center, National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek

² Associate Professor, PhD in Philology, Department of Civil Society and Legal Education, Faculty of Social Sciences, National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek

Формирование социального сознания молодежи

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

формирование
социального сознания
молодежи,
проблемы и решения.

В последние годы в нашей стране предприняты значительные шаги для формирования социального сознания молодежи и воспитания духовно зрелой и физически здоровой личности. Созданы благоприятные условия для занятий спортом, включая его технические и прикладные направления. Особую роль в этом процессе играет Концепция воспитания молодежи в духе военного патриотизма. В данной статье рассматриваются проблемы и возможные пути решения вопросов формирования социального сознания молодежи.

Mustaqilik davrida mamlakatimizning aholisining ijtimoiy, siyosiy, iqtisodiy hayotining barcha sohalarida tub o'zgarishlar ro'y berdi.

Bu jarayonda obektiv va subektiv omillar bilan belgilanadigan yoshlarning ijtimoiy ongini shakllantirish masalasi dolzarbligicha qolmoqda. Ushbu jarayonning rivojlanish tendentsiyalarini bilish va tushunish turli ijtimoiy guruhlarining ongidagi o'zgarishlarning xususiyatlari va tabiatini o'rganishni, undagi hukmron qadriyatlarni, motivlarni, tafakkurni aniqlashni, ongidagi o'zgarishlarning kelib chiqishi va sabablarini tushunishni o'z ichiga oladi. Shu munosabat bilan boshqaruv qarorlarini qabul qilish va odamlar hayotining barcha sohalarini maqsadli tartibga solish uchun nazariy va uslubiy asosni tashkil eta oladigan, davom etayotgan jarayonlarning yaxlit ijtimoiy-falsafiy tasavvurini yaratish zarurati ortib bormoqda. Hozirgi mustaqil O'zbekistonda jamiyatning ijtimoiy tuzilishi sezilarli darajada o'zgardi, ayrim ijtimoiy guruhlar o'rnini boshqalari egalladi, ularning ijtimoiy mavqei va roli o'zgardi, jamoat tashkilotlarining turli yo'nalishlari paydo bo'ldi.

Shubhasiz, yoshlarning ongi ham o'zgarishlarga uchradi va o'zgarishlarni boshdan kechirmoqda. Jamiyatni isloh qilish jarayonida guruh ichidagi va guruhlararo dinamika kuchayadi, turli guruhlar o'rtasidagi chegaralarning xiralashuvi, jamiyatning alohida a'zolarining guruhlararo muhitda harakatchanligi, bu ko'pincha shaxsning yetarli darajada aniq bo'lmagan guruh pozitsiyasida ifodalanadi; Mamlakatda va jamiyat hayotining barcha sohalarida, shu jumladan ma'naviyatda ob'ektiv va sub'ektiv vaziyatlar ommaviy ongni birinchi o'ringa qo'yadi, uning belgilari: ratsional tarkibiy qismlarni irratsional qismlarga almashtirish, his-tuyg'ularning ustunligi, kelajakka ishonch, ijtimoiy faollik. Bunday sharoitda ushbu jarayonlarning kelib chiqishini tahlil qilish, ularning rivojlanish tendentsiyalarini aniqlash dolzarb bo'lib qoladi va amaliy jihatdan zarur bo'ladi, qoidalarni aniqlashtirish va to'siqlarni bartaraf etish yo'llarini izlash talab etiladi.

Bu jarayonlar yoshlar orasida yaqqol namoyon bo'ladi. Bu guruhning shakllanishi jamiyatning turli qatlamlarining nafaqat turmush darajasi, balki hayotga qarashlari, siyosiy-mafkuraviy yo'nalishi, munosabati jihatidan ham keskin qutblanish sharoitda sodir bo'ldi. o'z hayotining maqsadlari va mazmuniga. Yoshlar muammolari bo'yicha ko'plab tadqiqotchilar yoshlar ongida sezilarli deformatsiyalar bo'lganligini ochiq tan olishadi.

Yangi O'zbekistonda mazkur muammoning hal etilishiga hukumat tomonidan yoshlarga oid siyosatning ilmiy asoslari ishlab chiqildi, jamiyat manfaatlariga

yo'naltirilgan yoshlarning intellektual va ma'naviy salohiyatidan samarali foydalanish sohasidagi davlat siyosatini amalga oshirishning tamoyillari va chora-tadbirlari qo'landi. Yoshlarga oid davlat siyosatining maqsadga muvofiqligi yoshlarni hayotga qadam qo'yish, jamiyat oldidagi huquq va majburiyatlarga ega bo'lish chog'ida qanday qiyinchiliklarga duch kelishi bilan belgilanadi. Shubhasiz, demokratik huquqiy davlat barpo etish yo'lidagi keyingi taraqqiyot ko'p jihatdan davlatning yoshlarga oid siyosatini samarali olib borish, uning mamlakat ijtimoiy-siyosiy, sotsial-iqtisodiy va madaniy hayotiga qo'shgan hissasini kuchaytirishga bog'liq bo'ladi.

Bu borada o'z yurti ravnaqi yo'lida olgan bilim va ko'nikmalarini samarali hayotga tatbiq etishga qodir, tashabbuskor, iqtidorli yoshlarni tarbiyalash nihoyatda muhim. Biroq, yoshlarning ommaviy ongining mavjud kontseptsiyasi ommaviy ong jarayonlari tobora kuchayib borayotgan jamiyat hayotining ma'naviy sohasiga ta'sir qiluvchi zamonaviy jamiyat rivojlanishining bir qator boshqa ob'ektiv va sub'ektiv omillari va tendentsiyalari bilan bog'liq.

Ular shuningdek ommaviy axborot vositalari va kommunikatsiyalarning tobora ortib borayotgan roli bilan bog'liq bo'lib, ular "virtual haqiqat" ni yaratadi, bu ma'lum bir toifadagi odamlar uchun, ayniqsa, yoshlar uchun real hayotdan ko'ra jozibali va ishonchliroq ko'rinadi. Natijada, hayot qadriyatlari va me'yorlari haqidagi xayoliy g'oyalar paydo bo'ladi. Bunga, jumladan, ommaviy ongni manipulyatsiya qilish vositalari va texnologiyalari orqali erishiladi.

2024-yil O'zbekistonda "Yoshlar va biznesni qo'llab-quvvatlash yili" i deb e'lon qilinishi strategik ahamiyatga ega. Davlat rahbarining ushbu murojaatida yoshlarga oid davlat siyosatini amalga oshirish O'zbekiston hukumatining diqqat markazida ekanidan yaqqol dalolat beradi.

Ma'lumki, O'zbekiston aholisining asosiy qismini yoshlar tashkil qiladi. Shuningdek, u keksa avlod mehnatining davomchisi, jamiyatning, umuman, millat va davlatning kelajagi bo'lgan bunyodkor kuch va haqiqiy dvigateldir.

Belgilangan maqsadni amalga oshirish yoshlar siyosatining turli ustuvor yo'nalishlarini amalga oshirishni nazarda tutadi. Bu borada juda muhim jihatlardan biri, yoshlarda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish, shuningdek, uni axloqiy va ma'naviy jihatdan yuksaltirish. Shu munosabat bilan joylarda tarbiyaviy maqsadlarni ko'zlagan holda turli tadbirlar amalga oshirilmoqda. Shuningdek, yoshlarga oid siyosatni amalga oshirishda yoshlarning mehnat, ta'lim va sog'liqni saqlash sohasidagi ijtimoiy huquqlarini kafolatlash masalalarini ham e'tiborga olish zarur.

Yoshlar tashkilotlari va davlat muassasalarining yana bir vazifasi yoshlarning ijtimoiy-iqtisodiy ehtiyojlarini ro'yobga chiqarish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratishdan iborat.

Ta'kidlash joizki, keyingi yillarda yoshlarning intellektual va jismoniy rivojlanishi masalalariga davlat darajasida katta ahamiyat berilmoqda. Mamlakatimizda "Yoshlar va biznesni qo'llab-quvvatlash yili" deb e'lon qilingan 2024 yil yoshlar tashabbuslarini amalga oshirishda yangi istiqbollarni ochdi. Mamlakat bo'ylab turli yoshlar loyihalari, yosh yetakchilarning ijobiy ijtimoiy tashabbuslari rag'batlantirmoqda. Xalqaro miqyosdagi "Yoshlar va biznesni qo'llab-quvvatlash yili" doirasida madaniy-iqtisodiy, ilmiy-ma'rifiy jarayonlarga yoshlar ham faol jalb etildi. Shu bois, qabul qilingan Davlat Strategiyasi, shuningdek, "Yoshlar va biznesni qo'llab-quvvatlash yili" deb e'lon qilinishi yoshlarga oid siyosat, eng avvalo, O'zbekiston Respublikasida yoshlarining o'z-o'zini

anglashi uchun huquqiy, iqtisodiy va tashkiliy sharoit va kafolatlar yaratishga qaratilganligidan dalolat beradi.

Shunday qilib, bugungi kunda davlatimiz yoshlar muammolariga katta e'tibor qaratib, sog'liqni saqlash, ta'lim va madaniyatni - yosh avlodning ma'naviy, axloqiy va jismoniy shakllanishi muammolari hal etilayotgan sohalaridagi ahvolni sezilarli darajada yaxshilashga intilmoqda. Bugungi kunda davlatning barcha sa'y-harakatlari madaniy infratuzilmani – teatrlar, kutubxonalar, yoshlar madaniyat markazlari, sport inshootlari, maktabdan tashqari ta'lim muassasalarini rivojlantirish va moddiy jihatdan qo'llab-quvvatlashga qaratilgan.

Bularning barchasi, umuman olganda, faqat shu yo'l bilan yosh avlodning bo'sh vaqtini va bandligini rivojlantirishga ko'maklashish mumkinligini tushunish bilan bog'liq. Darsliklar, badiiy va uslubiy adabiyotlar chiqarish, ta'lim muassasalarini kompyuterlashtirish, axloqiy-ma'naviy qadriyatlar hamda sog'lom insonlarni shakllantiruvchi jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirish bo'yicha davlat va hududiy dasturlar ishlab chiqilayotgani bu borada muhim fakt bo'lishi mumkin. Ayni paytda yoshlarimiz yurtimizda yaratilgan qulay sharoitlar bilan bir qatorda muammolar ham mavjud bo'lgan davrda yashab, mehnat qilmoqda. 33 yil davomida O'zbekiston rivojlangan, erkin va demokratik davlatga aylandi. Bu davlatni sevish, asrash, obodonlashtirish har bir yurt fuqarosining muqaddas burchidir.

O'zbekistoni qudratli va taraqqiyparvar davlatga aylantirish, dunyoning boshqa davlatlari bilan ko'p tomonlama do'stona munosabatlar o'rnatishni jahon miqyosida ilgari surish har birimizning burchimizdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Andreeva G.M. Ijtimoiy psixologiya. M., 2000 yil.
2. Respublikasi Prezidentining mamlakat yoshlari bilan uchrashuvdagi nutqi, 23.05.2013
3. V. P. Lenshin, falsafa fanlari doktori dissertatsiyasi avtoreferati, M, 2004 y.
4. T. Ibodov. Yoshlar - bu kelajak sahifasi